Név:	Neptun kód:	Pontszám: [9	95p	

Gazdasági matematika 2. vizsgadolgozat minta 2024

A vizsga időtartama: 100 perc. A gyakorlati feladatok esetén számításait, gondolatmenetét részletezze! Számolásra kizárólag számológép használata engedélyezett. Meg nem engedett eszköz használata vagy annak birtoklása elégtelen osztályzatot eredményez.

Fontos! Ha van a teremben hallássérült hallgató, az a vizsga első 5 percében jelezze ezt az oktatóknak!

1. Lineárisan független-e \mathbb{R}^3 -ban az alábbi vektorrendszer?

7p

$$v_1 = \begin{pmatrix} 3\\2\\11 \end{pmatrix} \qquad v_2 = \begin{pmatrix} 0\\2\\-1 \end{pmatrix} \qquad v_3 = \begin{pmatrix} 1\\2\\3 \end{pmatrix}$$

2. Sorolja fel milyen módszereket ismer a mátrix determinánsának kiszámítására! Mivel egyenlő az alábbi determináns?

$$\begin{vmatrix}
0 & -2 & 0 & 0 \\
3 & 3 & 2 & -1 \\
5 & -1 & -2 & 0 \\
7 & 10 & -1 & 1
\end{vmatrix}$$

3. A rangkritérium szerint milyen feltétel teljesülése esetén oldható meg egy lineáris egyenletrendszer és hány megoldása van? Oldja meg az alábbi lineáris egyenletrendszert! Ez határozott vagy határozatlan?

$$2x_1 + 9x_2 - x_3 = -3$$
$$x_1 + 4x_2 - 3x_3 = 1$$
$$-2x_1 - 10x_2 + 16x_3 = 8$$

- 4. Írja fel a Cauchy–Schwarz egyenlőtlenséget! Határozza meg a v=(1,2,-7) és w=(0,4,1) vektorok által bezárt szög koszinuszát (a kanonikus belső szorzattal ellátott \mathbb{R}^3 euklideszi térben)! Ortogonálisak-e a vektorok? Miért?
- 5. Definiálja az ismétlés nélküli és ismétléses kombináció fogalmát, továbbá írja fel ezek képletét! Egy adott héten egy szelvénnyel játszva az ötöslottón (90 számból húznak ki 5-öt, a kihúzás sorrendje nem számít) hányféleképpen fordulhat elő, hogy pontosan három találatunk van?

 10p
- **6.** Mit értünk klasszikus valószínűségi mező alatt? Egy szabályos dobókockával kétszer dobunk. Mennyi a valószínűsége annak, hogy a dobások összege páratlan szám lesz?
- 7. Ha elmegyünk az állatkertbe, 0,1 valószínűséggel éppen látjuk a zsiráfetetést. (Feltételezzük, hogy a zsiráfetetés véletlenszerű időpontban történik, tehát nem tudjuk direkt akkorra időzíteni a látogatásunkat.) Mivel nagyon szeretnénk megnézni ezt az eseményt, így addig megyünk az állatkertbe véletlenszerű időpontokban, amíg nem látjuk az etetést. Mennyi a valószínűsége annak, hogy legfeljebb háromszor kell meglátogatnunk ebből az okból az állatkertet?
- 8. Mikor nevezünk 2 eseményt függetlennek? Egy dobozban 2 piros és 4 fekete golyó van. Visszatevés nélkül kiveszünk 2 golyót. Jelentse A azt az eseményt, hogy az első kihúzott golyó fekete, B pedig azt, hogy a másodiknak kihúzott golyó fekete. Független-e A és B?
- 9. Egy játékos feldob egy szabályos dobókockát. Ha páratlan számot dob, veszít 100 Ft-ot, ha 6-ost dob, nyer 400 Ft-ot, ha 2-est vagy 4-est, újból dobhat. A második dobásnál 100 Ft-ot nyer, ha párost dob, 200 Ft-ot veszít, ha páratlant dob. Mennyi ebben a szerencsejátékban a nyeremény várható értéke és szórásnégyzete? Ábrázoljuk a nyeremény eloszlásfüggvényét!

- **10.** (a) Mikor nevezünk egy valószínűségi változót Poisson-eloszlásúnak? Mennyi egy ilyen eloszlású valószínűségi változó várható értéke?
- (b) Mikor nevezünk egy valószínűségi változót normális eloszlásúnak? Mennyi egy ilyen eloszlású valószínűségi változó várható értéke és szórásnégyzete?